

írják le a tapasztalataikat. (És tegyék ezt időnként külön díjazás nélkül.) Kollégáink többsége ennek a kérésnek rendre eleget is tesz. Van, aki rögvest, és olyanok is akadnak, akik némi „időbeli távlatlalt” tekintenek vissza az eseményekre és az emlékeikre. Rendkívül lelkiismeretesek a zsűrilistáinkon szereplő kollégáink: ebben az esztendőben például két megyei találkozó kivételével már mindegyikről kaptunk beszámolót. Akadt olyan rendezvény, ahol ez a teljes zsűri munkájával járt együtt, felosztották vagy éppen összeadták a jegyzeteket, de olyan is, ahol több, egészen részletes beszámoló is érkezett.

Idei első számunkba a megyei bemutatók visszajelzéseinek egy része fért csak bele. A megyeiből a többit, valamint a regionális találkozók és az országos fesztivál szakmai értékelését a 2017-es év második száma hozza majd.

A zsűri helyzete – állandóság és megújulás

Tény, hogy nincs, nem is lehet mindegyik zsűritagunknak országos kitekintése, rálátása arra, hogy az adott évben más bemutatókon mi történik. Aki kíváncsi erre, persze, hozzáférhet segédanyagokhoz: az egyes évek megyénkénti statisztikái a honlapunkon, míg a beszámolók összegyűjtve a Drámapedagógiai Magazinban évek óta megjelennek. A minősítési szempontok kiérlelték és változatlanok: az értékelési szempontokra vonatkozó ismertetőt minden zsűritagunk megkapja, de megkapják a szervezők és maguk a csoportvezető-rendezők is, hiszen az régtől fogva nyilvános, egyesületünk honlapján bárki számára hozzáférhető. De az előző évek legfeljebb támpontot jelenthetnek az aktuális helyzethez, az éppen érvényeshez. Zsűritagjainknak egy esztendőben átlagosan két-három találkozó megtekintésére nyílik lehetősége. Természetesen lehetnek olyanok is, akiknek több az idejük, akikkel könnyebb szervezni, egyeztetni. Vagy akik éppen népszerűbbek, ugyanis minden esetben a megyei vagy a regionális rendezvények szervezői választanak, ők döntenek el, hogy kit hívnak: ehhez csak kínálatot, „étlapot” ad az egyesület elnöksége által összeállított zsűrilista.

Ha új zsűritagunk van, és erre ügyelünk, hogy legyen, hogy frissüljön a zsűrilista, nehogy életkorhoz vagy generációhoz kötött szemlélet váljék mércévé, akkor az új kolléga valakivel a régiók közül megy az első találkozókra. Vagyis senki nem az eddigi gyakorlat ismeretének hiányában találkozik az adott év előadásával. (Nemrégiben a túlpörgetett frissítés közepette éppen arra kellett figyelniünk, hogy régebbi zsűritagok is legyenek a meghívható szakemberek között.)

Persze, aki az adott évben a megyei bemutatók sorozatának kezdetén megy zsűrizni, az legfeljebb csak jósolhatna a folytatásra vonatkozóan. Éppen ezért a beszámolóiban a szakmai vélemények mellett néhány esetben lesznek olyan felvetések, amelyek a későbbi történések ismeretében nem is biztos, hogy megállják a helyüket. Ettől függetlenül nem dolgoztuk át az egyes beszámolókat, mert hamisításnak éreztük volna – például annak függvényében, hogy később melyik előadás ment tovább országos fesztiválra, vagy ott hogyan szerepelt...

Kaposi László

Egy kutatásunk (kis kutatási összefoglaló¹)

Körömi Gábor

A Magyar Drámapedagógiai Társaság (MDPT) 2014-es elnökségi megújulásakor egyik stratégiai céljaként az egyetlen országos, felmenő rendszerű gyermekszínházi programsorozat, a Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Találkozó (WSOGYT – rövidebb nevén WSO) megújítását is célul tűzte ki, ezzel támogatván az MDPT alapszabályában is kiemelt célként szereplő magyar gyermekszínházi ügyét. Ehhez egyrészt egy munkacsoportot hívott össze, melynek célja a WSO alapvető céljainak és szervezési feladatainak újragondolása volt, másrészt párbeszédet kezdeményezett a szakmával. Ennek részeként 2016 tavaszán egy kérdőív felméréssel igyekezett visszajelzéseket kapni a mai magyar gyermekszínházi mozgalom helyzetéről, a gyermekszínházi csoportvezetőkről, a csoportok működéséről, helyzetéről. A kérdőív összeállításában részt vett az elnökség is, az így kialakított kérdéssor konszenzus eredménye lett, melyben fontos téma volt a WSO, így a válaszokat az MDPT további tervező és előkészítő munkájában is figyelembe tud majd venni.

¹ Azért kis összefoglaló, mert szándékaim szerint a teljes kutatási anyagot is szeretném közzétenni, illetve a kutatás táblázatos összesítése már az MDPT közgyűlésén 2016 novemberében, majd az elnökségnek a teljes anyag összefoglalója átküldésre került 2017 januárjában.

A kérdéssor elemei

Igyekeztünk minél konkrétabb és pontosan megválaszolható kérdésekben gondolkodni, mégis számos esetben meghagytuk a feladatválasztásos kérdéseknél az egyéb, vagy a megjegyzés kategóriát is, így sok esetben árnyaltabb válaszokat kaptunk.

A kérdéssor három nagy téma köré épült.² Az első kérdéscsoport a kitöltő személyével foglalkozott. A lakóhelytől az iskolai végzettségig, ezen belül a drámapedagógiai vagy gyermekszínházzal való kapcsolatig számos olyan kérdést tettünk fel, mely arra irányult, hogy KIK vezetnek ma gyermekszínházi csoportot. Természetesen minden kvantitatív kutatás csak egy minta alapján tehet egy szakmai csoportról bármilyen megállapítást, ezért volt fontos, hogy minél nagyobb számban töltsék ki a színházi csoportvezetők a kérdőívet.

A második kérdéssor a színházi csoporttal foglalkozott. Itt nem csak az életkori összetétellel, hanem a csoport körülményeivel, próbahelyszínével, fellépési lehetőségeivel, valamint a csoport háttérével, támogatóival kapcsolatban tudakozódtunk. A fellépési lehetőségek később is szóba kerültek, amikor arra kérdeztünk rá, hogy milyen más helyi, regionális találkozón (színházi, vagy egyéb kulturális találkozón) vesz részt a csoport a WSO-n kívül.

A harmadik kérdéscsoport a WSO-ra irányult. A minősítéstől kezdve a találkozók megszervezéséig számos olyan kérdés került elő, mely évek óta vitatéma az elnökségben és a gyermekszínház iránt elkötelezett szakemberek között. Természetesen csak olyan kérdéseket tettünk fel, melyeket meg is tudtak válaszolni a csoportvezetők, így sem a finanszírozásról, a pályázati lehetőségekről, sem pedig a találkozók technikai szervezéséről nem esett szó, ezek biztosítása a megyei és a regionális találkozók szervezőire és az elnökségre tartozik.

A kitöltés menete

2016 februárjában került elő a kérdőíves felmérés, az MDPT januári elnökségi ülése után. Az elnökséggel történt egyeztetés után állt össze az első kérdéssor. 2016 március-áprilisában a kérdőív kidolgozása és véglegesítése után meghirdettük azt, majd megérkeztek az első kitöltések is. Ezzel párhuzamosan zajlott a XXV. WSO, így a találkozói megyei fordulótól kezdve a regionális találkozókig minden fórumon hirdettük a csoportoknak, illetve a csoportvezetőknek a kérdőíves felmérésbe való bekapcsolódás lehetőségét. A kérdőív kitöltése 2016 júniusáig tartott. Ekkor sem zártuk le a kérdőívet, de érdemi kitöltésre ezek után már nem került sor. Elmondható, hogy aki szerette volna kitölteni, az megtette.

Ilyen típusú adatfelvétel és felmérés gyermekszínházi csoportok között még nem volt. Évről évre nő az adatbázisunk a gyermekszínházi fesztiválok szereplő csoportokról, ám se idő, se kapacitás nem volt eddig ennek az adatbázisnak a feldolgozására.³ A csoportok körülményeiről, a csoportvezetők tapasztalatairól eddig is érkeztek visszajelzések: a szakmai beszélgetéseken, illetve a találkozók utáni levelezésben, a zsűri írásos beszámolóiban, vagy a személyes beszélgetések alkalmával jutottak el információk az elnökséghez, illetve a szervezőkhöz. Ezért gondolom, hogy minden esetlegessége ellenére fontos határ a csoportvezetők és a szervezők közötti kommunikációban ez a kérdőíves felmérés.

A kérdőív létrehozásához, megosztásához és későbbi feldolgozásához egy online kérdőíves felületet⁴ használtam, ami nem csak a kérdőív összeállításában, hanem az adatfeldolgozásban is nagy segítségemre volt.

A kitöltés önkéntes volt, a kérdőívben arra kértük a kitöltő csoportvezetőket, ha ismernek olyan kollégát, akihez még nem jutott el a híre a felmérésnek, küldjék el neki is a linket bátran, így az ún. hólabda módszerrel használtuk, ám sok esetben a közvetlen megkeresés (e-mail) illetve a közösségi média használata volt elsősorban a kérdőív megkezdéséhez vezető út első állomása. Nem csak a WSO-ra jelentkezőktől szeretnénk volna válaszokat kapni, hanem olyanoktól is, akik nem vesznek részt az országos fesztiválon, de foglalkoznak (vagy foglalkoztak) gyermekszínházzal munkahelyükön, közösségükben, településükön.

- a) megosztottuk az MDPT oldalán (www.drama.hu)
- b) megosztottuk az MDPT Facebook-oldalán
- c) bekerült az MDPT elektronikus hírlevelébe
- d) megosztottuk a Facebook-társoldalain
- e) elküldtük a WSO csoportvezetőinek szóló részletes levélben

² Munkatársaim közül Kaposi László, Fűsi Anna és Szabó Zsófia voltak a kérdések kidolgozásában nagy segítségemre, ezúton is köszönöm munkájukat. A kérdéssor végleges összeállításában és a tesztelésében az MDPT egész elnöksége részt vett.

³ Ez sajnos most sem fog megtörténni, de terveim szerint előbb utóbb erre is sort szeretnék keríteni.

⁴ www.online-kerdoiv.com

- f) arra kértük a kitöltőket, hogy hólabdaszerűen küldjék tovább gyermekszínjátszással foglalkozó ismerőseiknek, barátainknak
- g) a megyei találkozókra is megkértük a zsűrit, hogy hívják fel a csoportvezetők figyelmét a kérdőíves felmérésre.

Így kaptunk választ összesen 91 kitöltőtől. Közülük 6 fő jelezte, hogy jelenleg nem vezet gyermekszínjátszó csoportot, 57-en azt írták, hogy egy csoportjuk van, 28-an pedig azt válaszolták, hogy több csoportot is vezetnek. Így a 91 fő 100 fölötti gyermekszínjátszó csoport véleményét adhatja vissza, ez, úgy gondolom, hogy már releváns mintának tekinthető, ha tekintetbe vesszük, hogy 2016-ban összesen 215 csoport jelentkezett a WSO-ra, 206 csoportvezető irányításával.⁵ Ahol a csoportot többen vezetik, ott külön személynek számoltam minden feltüntetett vezetőt, sokan ugyanis párban vezetnek csoportot, vagy hoznak létre produkciókat. 2016-ban az adatbázis alapján két produkcióval, vagyis két csoporttal is nevezett: 25 fő, sőt volt olyan színjátszó-rendező, aki három csoporttal is nevezett: 8 fő. Huszonnégy csoportnak több vezetője is van.

Ugyan a kérdéssorban külön rákérdeztünk a megyére, ám a kérdőív felhasználói bázisában a kitöltés helyszínére külön adatot szolgáltatott (ez természetesen nem biztos, hogy a csoport működési helyét is jelentette)

Ezek szerint a legtöbb kitöltés, a teljes mennyiség ötöde Budapestről jött (18).

Három kitöltés jött Szekszárdról és Kecskemétről, két-két kitöltés az alábbi településekről: Debrecen, Szolnok, Gödöllő, Szentendre, Boly, Veszprém, Baja, Nyíregyháza, Tatabánya, Kazincbarcika, Pécs, Kisvárdra és Sajóörs. Ezen kívül két romániai kitöltés érkezett (Nagyvárad és Bákó), valamint egy szlovákiai (Nyitra). Egy olyan kitöltés volt, amit ismeretlen helyről érkezettként jelölt az online rendszer.

Első kérdéscsoport: a színjátszó csoport vezetőjéről

I. Mióta foglalkozik csoportvezetőként gyermekszínjátszással?

A kapott válaszok részben évszámot adtak meg, részben pedig időtartamot, ezt a feldolgozás során egységesíteni kellett. A válaszokat az alábbi táblázatban összesítettem:

MIÓTA?	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNY
1-3 év	16 fő	17,6%
4-9 év	14 fő	15,4%
10-20 év	27 fő	29,7%
20 év fölött	34 fő	37,3%

A válaszadó csoportvezetők közül elég kevés a kezdő, egyharmaduk kevesebb, mint 10 éve foglalkozik gyermekszínjátszással. Az átlag 15 év, ami bizony soknak tűnik. Ez valószínűleg a pedagógus szakma átlagéletkorának növekedésére is visszavezethető.

II. Volt-e előzőleg gyermekszínjátszós tapasztalata csoporttagként, ifiként?

A válaszadók felének nem volt előzetes gyermekszínjátszós tapasztalata (49%), így elmondható, hogy nem feltétlenül azokból kerülnek ki gyermekszínjátszó csoportvezetők, akik maguk is előzőleg gyermekszínjátszók voltak.

Akinek volt ilyen tapasztalata, azok elsősorban iskolát jelöltek meg, másrészt egy (több) adott települést, így köthetőek az iskola mellett egy közművelődési intézményhez is, és voltak, akik egy konkrét egyesületet, vagy intézményt adtak meg a válasz megjegyzés részében (Alföld Gyermekszínpad, KISZ Központi Művészegyüttese, Arrabona, Hevesi Versmondókör).

III. A kérdőívet kitöltő személy foglalkozása

Nem meglepő, hogy többség (80,3%) pedagógus, ezen belül is az általános iskolai tanárok (31,9%) és a tanítók (23,1%) aránya a legnagyobb, őket követik a művészeti iskolai tanárok (17,6%) és a középiskolai tanárok (7,7%).

Szerencsére itt is meg lehetett adni egyéb kategóriát, de ez csak árnyalta, de nem változtatta meg az összképet. Előkerült a drámapedagógus, mint foglalkozás (8,8%) a gyógypedagógus és a színházi ember

⁵ Az adatokat a WSO adatbázisának felhasználásával kaptam.

(5,5%-5,5%) valamint a tanár kategóriájában az egyetemi oktató is. Meglepő, hogy mennyire elvétve találunk más területről (pl. közművelődés) szakembereket – programszervező, intézményvezető elvétve akadt.

IV. A kérdőívet kitöltő személy neme

A válaszadók négyötöde (79%) nő, az idei WSO-ban a csoportvezető hölgyek aránya: 80,6%, ez megfelel a magyar pedagógustársadalomban a hölgyek arányának a KSH 2015/2016-os⁶ adataival összevetve (82,6%)

A kérdőívet kitöltő személy életkora

ÉLETKORI KATEGÓRIÁK	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNY
20-29	3	3,3%
30-39	13	14,3%
40-49	38	41,7%
50-59	29	31,8%
60+	8	8,8%

Átlagéletkor: 47 év

Sajnos ez a pedagógustársadalomban nincs másként, ugyanakkor elmondhatjuk, hogy a gyermekszínhátszó szakma igencsak elöregedett. Mintha ugyanazok foglalkoznának gyermekszínhátszással ma, mint tíz, sőt húsz évvel korábban... Ugyan az országos találkozókön megfigyelhető egyfajta nemzedékváltás, de ez sok esetben azt jelenti, hogy jelentős alkotók, csoportok már nem működnek tovább, helyet adva a fiataloknak, akik közül sokan épp a régi műhelyekből kerülnek ki.

V. Milyen típusú településen dolgozik?

Kiemelkedik Budapest (20%) és a városok (40%) főleg a megyei jogú városok (20%), így elmondható, hogy a gyermekszínhátszó csoportok négyötöde városhoz köthető, és elenyésző a kisebb településeken lévő gyermekszínhátszó csoportok száma. Ez jelentheti azt is, hogy nem jutott el hozzájuk a kérdőív, de sajnos azt is, hogy ilyen kevesen vannak.

TELEPÜLÉS TÍPUS	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNY
Budapest	18	19,8%
megyeszékhely	17	18,7%
város	35	38,5%
nagyközség	3	3,3%
község	17	18,7
egyéb	1	1,1%

1. Melyik megyében dolgozik?

RÉGIÓ / MEGYE ⁷	VÁLASZOLÓK SZÁMA	százalékos arány	WSO JELENTKEZÉSEK SZÁMA (2016)	százalékos arány
Északkelet-Magyarország	18	19,8%	51	23,5%
Hajdú-Bihar megye	7	7,7 %	14	6,5%
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	4	4,4 %	18	8,3%

⁶ Köznevelési Statisztikai Évkönyv 2015/2016. p24.

⁷ A régiók beosztásában a WSO regionális beosztását követtem.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	5	5,5 %	15	6,9%
Heves megye	2	2,2 %	4	1,8%
Budapest	17	18,7%	18	8,3%
Budapest	17	18,7 %	18	8,3%
Délkelet-Magyarország	12	13,2%	36	16,6%
Jász-Nagykun-Szolnok megye	2	2,2 %	6	2,7%
Bács-Kiskun megye	7	7,7 %	14	6,5%
Békés megye	2	2,2 %	1	0,5%
Csongrád megye	1	1,1 %	15	6,9%
Közép-Magyarország	16	17,6%	48	22,1%
Nógrád megye	3	3,3 %	12	5,5%
Pest megye	10	11 %	20	9,2%
Komárom-Esztergom megye	3	3,3 %	16	7,4%
Észak-Dunántúl	16	17,6 %	35	16,2%
Veszprém megye	5	5,5 %	6	2,8%
Győr-Sopron-Moson megye	4	4,4 %	8	3,7%
Vas megye	1	1,1 %	7	3,2%
Zala megye	6	6,6 %	14	6,5%
Dél-Dunántúl	9	9,9%	28	13%
Fejér megye	2	2,2 %	11	5,1%
Tolna megye	3	3,3 %	7	3,2%
Somogy megye	2	2,2 %	1	0,5%
Baranya megye	2	2,2 %	9	4,2%
Határon túl				
Határon túli területek ⁸	3	3,3 %		

A fenti táblázatból kitűnik, hogy Budapesten és Veszprém megyében majdnem annyian válaszoltak a kérdőívre, mint ahányan jelentkeztek a találkozóra. A többi régióban általában két és félszeres szorzóval számolhatunk a kitöltők és a WSO-n résztvevő csoportok létszamarányában. A kitöltés szempontjából alulreprezentált Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Komárom-Esztergom, Vas és Csongrád megye, ahol gazdag gyermekszínjátszó élet van, sok csoporttal jelentkeztek a WSO-ra, ám mégis kevesen töltötték ki a kérdőívet. Heves, Békés és Somogy megye évről évre nehézségekkel küzd a megyei találkozók megszervezésében, ezért érthető a kitöltések kis száma is.

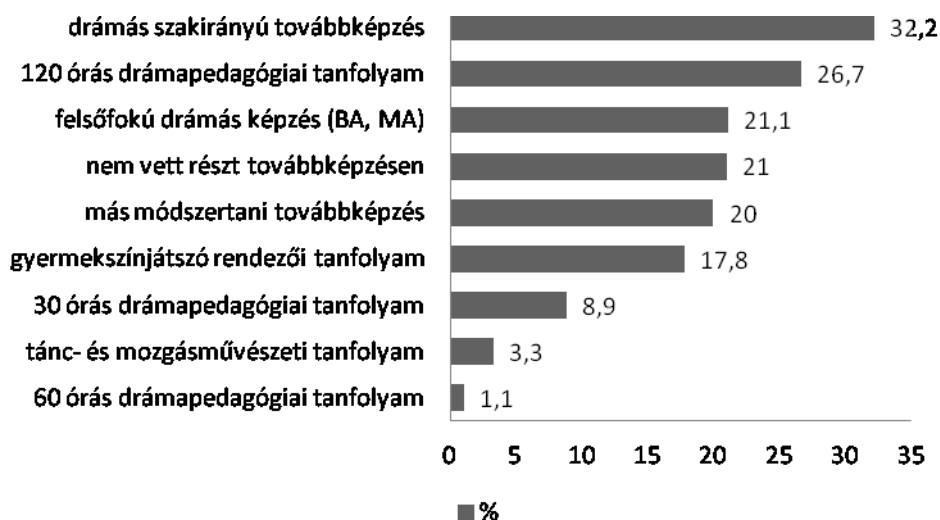
2. Részt vett-e gyermekszínjátszással kapcsolatos továbbképzésen? Ha igen, akkor milyen továbbképzésen?

Alapvetően drámapedagógiát jó lenne mindenkinek tanulni, pedagógusképzésben megkerülhetetlen ez a terület, ám hivatalosan csak pedagógus továbbképzésekről tudunk beszámolni. Alapképzésben csak a következő tanévben végeznek először osztatlan tanárképzősök Veszprémben.

Az első kérdésre 19 fő (21%) válaszolta azt, hogy nem vett részt ilyen továbbképzésen, egy fő nem válaszolt, 71-en (79%) pedig igennel válaszolt. Összesen 118 válasz érkezett a továbbképzések fajtájára, ez azt jelenti, hogy a válaszadók nagy százaléka legalább kétféle továbbképzésen részt vett a felsorolt lehetőségek közül, vagy külön válaszban jelezte, hogy milyen egyéb továbbképzésben részesült.

A négyötöde a válaszolóknak részt vett a gyermekszínjátszással kapcsolatos továbbképzésen, vagyis valamilyen szakmai kapcsolatba került a színjátszással és a drámapedagógiával. Tekintsük át, milyen típusú továbbképzéseken vettek részt a válaszadók.

⁸ A határon túli területekről érkező csoportok a nekik legközelebbi megyei találkozókra vesznek részt évek óta.

A válaszadók 26,7%-a, tehát több mint negyede végezte el a 120 órás drámapedagógiai tanfolyamot. Az MDPT által szervezett gyermekszínjátész rendezői tanfolyamot 17,8%-ban választották. Legnagyobb arányban azonban a szakirányú továbbképzést jelölték meg a válaszadók és együtt az MA-s képzésekkel elmondható, hogy a válaszadók 40%-nak drámás felsőfokú végzettsége van. Természetesen sokan többféle végzettséggel is rendelkeznek, ez a válaszok számából is látszik.

Második kérdéscsoport: a gyermekszínjátész csoportról

3. Van-e most működő gyermekszínjátész csoportja?

A következő kérdéscsoport már nem a vezetőre, hanem a gyermekszínjátész csoport életére, körülményeire, működésére kérdezett rá. A csoport jellegének meghatározása után a működés támogatásának formáira, és a fellépési lehetőségekre vonatkoztak a kérdések.

A megkérdezettek 62%-nak egy csoportja, 31%-nak több csoportja van, a maradék 7% (6 fő) úgy nyilatkozott, hogy jelenleg nincs színjátész csoportja. Így visszautalva a minta érvényességére a gyermekszínjátész mozgalomban elmondhatjuk, hogy legalább 120-130 csoport vezetőjének véleményét adja vissza a kérdőív 91 kitöltője.

4. Létszámra vonatkozó kérdés

Ebből következett a kérdés, hogy hányan vannak a csoportban. Gyermekszínjátész csoportoknál is érvényes az alapvetően kisközösségekre érvényes létszám. A 10-20 fő közötti ideális létszám a válaszokban is dominál (33% 11-15 fő, 23% 16-20 fő). Az e fölötti létszámok elsősorban a több színjátész csoportot vezető válaszadók adták, hiszen a több csoportot vezető létszáma (28 fő) majdnem megfelel a 21 fő fölötti csoportlétszámot válaszolókkal (29 fő). Minimális csoportlétszámnak a válaszadók 10%-a jelölte meg a 6-9 főt, ha létszámot számolunk a válaszadók színjátész közösségeiből, akkor minimum 1500, maximum 2250 fő gyermekszínjátész képviselőtől beszélhetünk, ha a középszámot vesszük alapul, akkor ez 1851 fő.

5. A csoport típusa (helyszín alapján)

A csoportok fele általános iskolai csoportként definiálható, 27% alapfokú művészeti iskolában működik, közművelődési intézményben elenyésző a létszám (5,7%) hasonlóan a 6, vagy 8 osztályos középiskolákhoz, ugyanakkor a magán szervezésű csoportok 4,5% után meglepetés, hogy az ifjúsági szervezet kategóriára egyetlen egy válasz sem érkezett. Az egyéb válaszok csak annyiban árnyalják a képet, hogy akik több csoportot vezetnek, azoknál van iskolai és közművelődési intézményen belüli egyaránt (5 válasz) ketten jelölték meg a gyógypedagógiai csoportot, egy gimnáziumi dráma tagozatot, egy színházat, három válaszban jelezték, hogy van egyesületi, ifjúsági szervezet által működtetett csoportjuk is.

6. A csoport típusa életkor alapján

ÉLETKOR	SZÁZALÉKOS ARÁNY
óvodások (4-6 év)	0,00%
alsó tagozat (6-10 év)	23,90%

felső tagozat (10-14 év)	34,10%
vegyes életkori összetételű csoport	42,10%

A WSO kiírásában az szerepel, hogy a résztvevők 80%-a 6-15 éves kor között kell, hogy legyen. A gyermekszínjátszás alapvetően az általános iskolai korosztályt célozza meg és a többség elkülönülten vagy az alsó tagozatban, vagy pedig felső tagozatban működik. Elmondható ugyanakkor, hogy a csoportok több mint 40%-a vegyes életkori összetételű, vagyis a gyerekek életkor alapján nem válnak külön alsós vagy felsős csoportra, hanem egy közösségen belül együtt vannak a kicsik és a nagyok. Ebbe természetesen bele lehet számolni a több csoportot vezetőik válaszait, akik életkori bontásban tartják a foglalkozásokat, viszont meglepően egyforma a tanítói végzettségű válaszadók és az alsó tagozatos csoportot vezetőik aránya (21 válasz, 23,3%) Ez nem azért meglepő, mert a tanítók vezetnek az alsó tagozatos csoportokat, hanem azért, mert így a vegyes összetételű csoportokat ezek szerint kizárólag tanári végzettséggel vezetnek. Eszembe jut egyik pedagógus példaképem, Fodor Mihály, aki az alsó tagozatos csoportjából nevelt felsős, sőt diákszínjátszó csoportokat. Ezek szerint ez inkább kivételes pálya.

7. Próbahelyszínre vonatkozó kérdés

A többség az általános iskolai létezésből fakadóan osztályteremben (43,18%) tartja a próbáit (ami maga után vonzza az állandó pakolás terhét a próba előtt és a próba után. Próbateremmel (23,86%) csak a válaszadók negyede rendelkezik, a közösségi tér és a színházterem egyformán 9-9%-ot kapott, a válaszadók 5,68%-a pedig egyáltalán nem rendelkezik állandó teremmel.

- színpad, díszterem 7 válasz
- tornaterem 5 válasz
- + közösségi térben 4 válasz
- táncterem 2 válasz
- folyosó, iskolai könyvtár, aula, bérelt terem, önkormányzati helység – 1-1 válasz

Természetesen ki kell egészítenünk az összképet azzal, hogy a csoportok az előadások előtt bejutnak a színházi térbe a művelődési házban, vagy az iskolában, de a próbák helyszíne alapvetően az osztályterem, vagy jobb esetben a próbaterem.

8. A csoportvezető díjazására és a csoport támogatására vonatkozó kérdés

A csoport támogatására vonatkozó kérdéseket, melyre összesen 148 választ kaptunk a 91 kitöltőtől, két irányból lehet megközelíteni. Egyrészt a csoporttal foglalkozó csoportvezető díjazásával, másrészt a csoport munkájának anyagi, vagy természetbeni támogatásával.

Az első kérdésre a többség azt a választ adta, hogy munkaidejébe beillesztheti a foglalkozást, de egyéb díjazásban nem részesül. A válaszadók közül 51 jelölte meg ezt a választ (56%).

A CSOPORTVEZETŐI MUNKA DÍJAZÁSA	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNY
Munkaidőbe beilleszti, külön díjazás nélkül	51	56,0 %
Társadalmi munka	15	16,5 %
Külön csoportvezetői díj	13	14,2 %

Hogyan támogatják a csoportot? Az alábbi válaszokat kaptuk:

A TÁMOGATÁS FORMÁJA	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNY
Ingyen teremhasználat	27	29,7%
Pályázati úton kap támogatást	10	11%
Van csoportpénz	5	5,5%
Kedvezményes teremhasználat	4	4,4%
Más külső támogatás	4	4,4%
Egyszeri segítség	1	1,1%
Semmiféle támogatásban nem részesül	18	19,8%

A beszédes számok közül kiemelném, hogy alig 14% kap külön csoportvezetői díjat, a többség a munkájába beillesztve, illetve társadalmi munkában vezeti a gyermekszínjátszó csoportot. Meglepő, milyen kevesen tud-

nak felmutatni bármilyen formában támogatást – akár pályázati úton, akár más külső támogatás formájában, gyakorlatilag kimerül az ingyen használhatjuk a teret és ennek is örülünk – fajta támogatásban. A külön válaszoknál ki tudjuk emelni azt a választ, hogy a közösség támogatja a csoportot az utazásban. Van olyan csoport, melynek csak részben finanszírozzák a működését, a többi társadalmi munkában működik. A válaszokban kiemelték a szülők támogatását is, ők a többnyire ingyen dolgozó pedagógus legfőbb támogatói.

9. Kik és hogyan támogatják a csoport működését, munkáját?

Rangsorban a válaszok, melyből összesen 164-et kaptunk:

VÁLASZLEHETŐSÉGEK	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNY
a csoportot fenntartó intézmény	47	51,6%
a szülők – elsősorban társadalmi munkában (szállítás, díszletkészítés)	38	41,7%
szülők – rendszeres vagy alkalmi hozzájárulás formájában	19	20,9%
önkormányzat busz, terem stb.	19	20,9%
külső pályázati források	14	15,4%
nem kapok semmiféle segítséget	14	15,4%
önkormányzat rendszeres vagy alkalmi támogatás	8	8,8%
magáncégek, intézmények	5	5,5%

Tanulságosak az egyéb válaszok is:

- Jelenleg a nevezési díjat a minősítésre is magam fizetem.
- Az iskola csak a „helyszínt” adja, minden mást (szövegkönyv, díszlet, jelmez, stb.) többnyire saját alapanyagból, időnként a gyerekekkel készülnek el.
- A saját intézményünkben a kollégáim segítenek jelmezek, díszletek beszerzésében.
- Saját magam is befektetek (visszaforgatom a tiszteletdíjat – díszlet, kellék, jelmez, hangosítás stb.)
- Pedagógus kollégák.
- Egy alapítvány eszközökkel segíti a munkánkat.
- Az iskola helyszínt és technikát biztosít, minden mást mi intézünk.

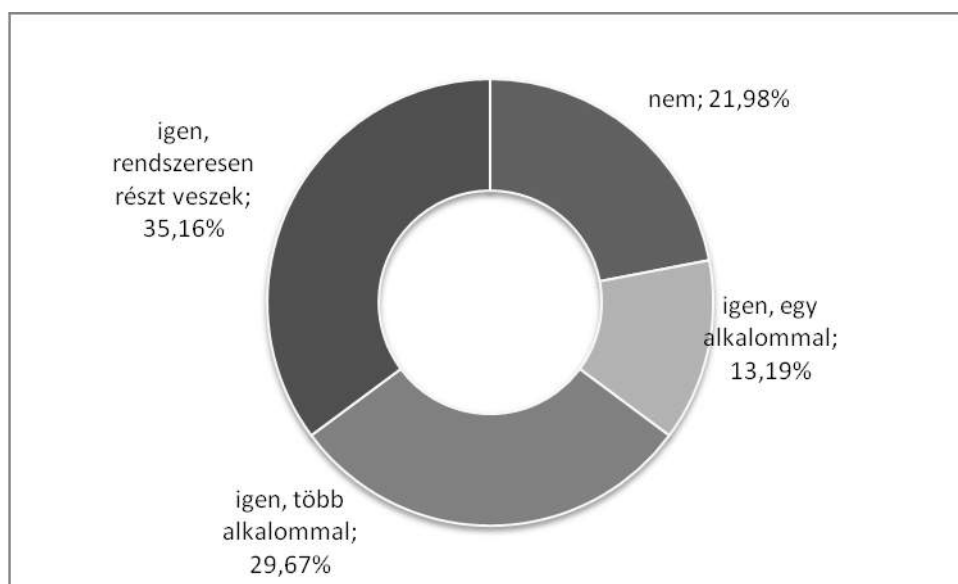
10. Fellépési lehetőségek:

VÁLASZLEHETŐSÉGEK	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNY
helyben bemutatkozunk az előadásunkkal	68	74,7%
részt veszünk ünnepi műsorokban	54	59,3%
részt veszünk megyei rendezvényeken	44	48,3%
részt veszünk helyi gyermekszínház találkozók	42	46,2%
fellépünk más helyi intézményben (művelődési ház, óvoda, üzem)	36	39,6%
részt veszünk regionális rendezvényeken	31	34,1%
részt veszünk országos rendezvényeken	27	29,7%
fellépünk más iskolákban	19	20,9%
nem léptünk még fel	5	5,5%

Ami kirajzolódik, hogy a csoportok többsége a helyi fellépési lehetőségeket használja ki, de ez elsősorban a saját iskolára vonatkozik, jelentsen ez színházi bemutatót vagy ünnepi műsort. Ezt követi a megyei rendezvény (ez az esetek többségében a WSO-t jelenti) majd jön a helyi gyermekszínház találkozók, más helyi intézmény, s ezt követi a regionális, vagy az országos találkozók (mely megint csak egy van – az OWS). Viszont jellegzetesség, hogy más iskolákban egyáltalán nem jellemző a fellépés, erre kaptuk a legkevesebb választ.

Harmadik kérdéscsoport: a WSO-ról

12. kérdés: Vett már részt a Weöres Sándor Országos Gyermekszínpászó Találkozóán?

A válaszadók ötöde még nem vett részt a WSO-n, a többiek közül 65 %-a több alkalommal is szerepelt.

13. kérdés: 2016-ban jelentkezett a Weöres Sándor Országos Gyermekszínpászó Találkozóóra?

A válaszadók 74,7%-a (68 válasz) jelentkezett a WSO-ra. Ez az adat annyiban fontos, hogy sok olyan kitöltőnk volt, akik 2016-ban nem jelentkeztek.

14. kérdés: Tervezi-e hogy a következő években jelentkezik a Weöres Sándor Országos Gyermekszínpászó Találkozóóra?

A válaszadók 62,6%-a (57) tervezi, hogy jelentkezik, 28,6%-a nem tudja, 8,8% biztosan nem jelentkezik a WSO-ra. Ezt azt is jelenti, hogy az előző válaszra adott kérdésben a több alkalommal résztvevők többsége jelentkezni fog jövőre is, ám a kevésbé rendszeresen jelentkezők az idei évtől teszik függővé jelentkezésüket. Hogyan éli meg a csoport a találkozót, a szereplést: sikerként vagy kudarcként? Természetesen benn lehet a válaszokban az iskolák és a pedagógusok bizonytalan helyzete is.

15-18. kérdés: Más színpászó találkozóra, egyéb találkozóra, külső szereplésre vonatkozó kérdéscsoport

A válaszadók egyharmada 33% jelezte, hogy részt vesz más színpászó találkozókon is. Majdnem ugyanez az arány a más (nem színpászó) találkozókon való részvételre adott válaszokban: 31,1%-uk, más találkozón is szerepel. Nem biztos persze, hogy ugyanazok, de kijelenthető a válaszok arányából, hogy a más fesztiválon, találkozókon való szereplés, megméretés a csoportok kb. egyharmadára jellemző.

Stratégia célunk lehet a megemléített fesztiválok felkeresése, megkeresése, s az együttműködés felajánlása. Hírt lehetne adni róluk, az együttműködés további lépéseként ajánlhatnánk szakembereket a zsűribe, a pályázati együttműködés lehetőségét. Cserébe mi is kéretnénk a WSO ajánlását, esetleg időpont egyeztetést a tavaszi fesztivál szezonban.

19. kérdés: Csoportvezetőként miért tartja fontosnak a színpászó találkozókat?

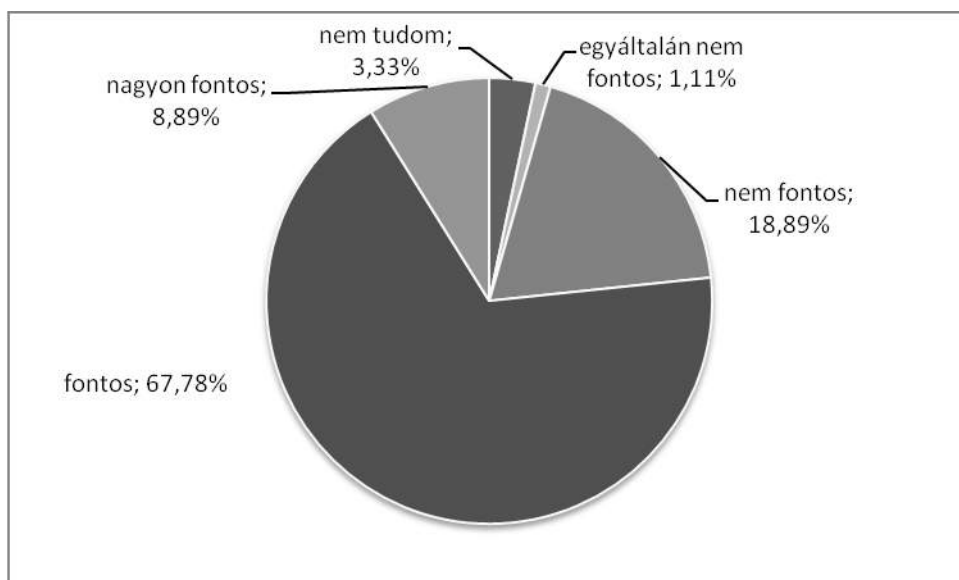
VÁLASZLEHETŐSÉGEK	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNY
Láthatjuk más gyermekszínpászó csoportok előadásait.	77	84,6%
Fellépési, bemutatkozási lehetőség a csoportomnak.	72	79,1%
Szakmai visszajelzést kapok a munkámról.	71	78,0%
A színpászó találkozó remek hangulata fontos élmény a csoportomnak.	58	63,7%
Jó, hogy más helyszíneken és más közönség előtt kipróbálhatjuk az előadást.	48	52,7%
A kapott minősítés megerősíti a csoport létezését a fenntartónk felé.	37	40,6%

A 91 kitöltőtől 363 válasz érkezett. A legtöbb válasz a más gyerekcsoportok megtekintésére, a fellépési, bemutatózási lehetőségekre és a szakmai visszajelzésre érkezett, ahogy a táblázatból kitűnik. A legkevesebb szavazatot a csoport létének megerősítése kapta a fenntartó felé. Úgy látszik, hogy a WSO-n való szerepléstől nem függ teljes mértékben a csoport léte.

Egyéb válaszok erre a kérdésre **(kiemelések tőlem)**:

- **A minősítést, a külső értékelést várják a gyerekek, akik a hagyományos értékelési formákhoz szoktak az iskolában.** Nemcsak ők, hanem a szülők és még a kollégák is.
- **csoporterősítés, színházi élmények megvitatása**
- **A kapott minősítés inspirálja a gyerekeket.**
- **Nagyon jó a rendezőtársakkal találkozni, beszélgetni, jó ismerősként üdvözölni egymást.**
- **A gyerekek magabiztosabbakká, önállóbbakká válnak. A közösséghez tartozás erősíti őket.**
- **Motiválja a gyerekeket, szakmailag fejleszt.**
- **Remekül fejleszti a gyerekek szociális képességeit, valamint az önbizalmukat.**
- **Terápiás lehetőség a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztésében.**
- **Láthatóbbá válik a tevékenységünk, megerősíti a szülőket, az iskolát, s a tágabb közösségünket, hogy gyerekek színpadra tett gondolatai, történeteik, munkájuk olyan dolog, amire érdemes büszkének lenni.** A külső visszajelzéseknek helyi szinten közösségépítő ereje van.

20. kérdés: Mennyire tartja fontosnak a produkciók minősítését?

Az látszik, hogy nem a legfontosabbként, de FONTOS részeként tekintenek a WSO minősítésére a csoportvezetők (76,67% – vagyis több mint háromnegyedük)

Egyéb válaszok áttekintése:

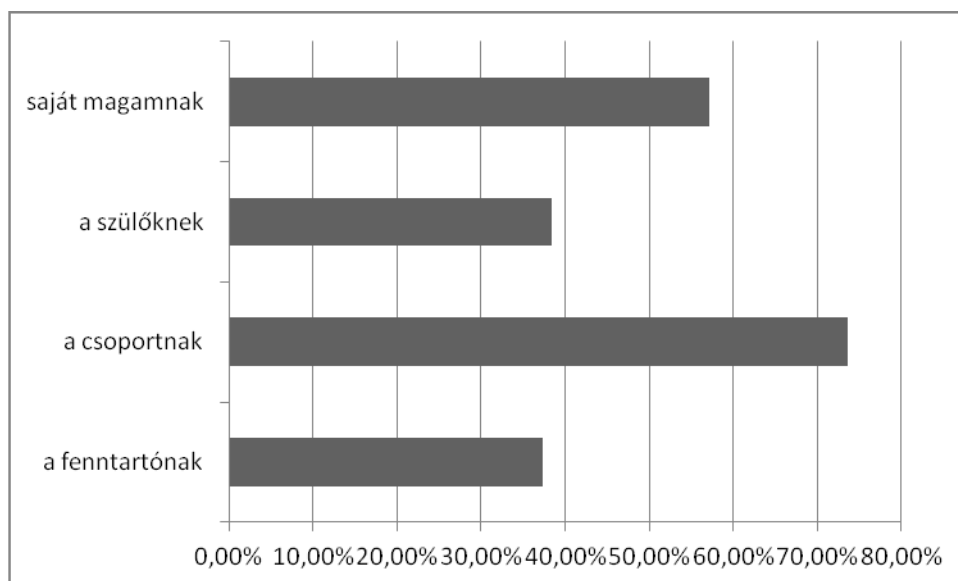
A megjegyzésben kapott válaszokban a kérdőívet kitöltők kiemelik a szóbeli értékelés, a szakmai beszélgetés szerepét, ami (teszik hozzá) nagyban függ az empatikus és hiteles zsűritől. A minősítő verseny helyett fontosabb a találkozó hangsúlyozása, a fellépési lehetőség, a megmutatkozás, ugyanakkor természetesen igénylik a visszajelzést munkájukról.

21. kérdés: Kinek fontos a minősítés? (több érvényes választ is bejelölhet)

91 kitöltőtől 181 válasz érkezett.

VÁLASZLEHETŐSÉGEK	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNYA
saját magamnak	52	57,1%
a szülőknek	35	38,4%
a csoportnak	67	73,6%
a fenntartónak	34	37,3%

Ugyanez diagrammal:

A WSO-ra jelentkező csoportok (önkéntesen) kérhetnek minősítést a produkciójukra. A megyei találkozókön a zsűri Arany, Ezüst és Bronz sávba sorolja a látott előadásokat, ami egyik kategóriába sem fér bele, vagy nem kért minősítést, az Emléklappal távozik a találkozóról. 2016 óta a zsűri különdíjat is adhat, kiemelve egy fontos elemet, vagy esetleg szereplőt a produkcióból. Kiderült, hogy a minősítés a csoport számára a legfontosabb, ők várják nagyon a visszajelzést, a csoportvezetőknek 50%-os arányban fontos a minősítés, s csak utána következnek a szülők és a fenntartók.

22. kérdés: Véleménye szerint milyen program tehetné még emlékezetesebbé, színesebbé a találkozót? (Saját ötletekre is számítunk, de olyan programelemeket is említhet jó példaként, amit valahol már látott.)

Ennek a kérdésnek a megválaszolásával töltötték a második legtöbb időt a válaszadók.

A válaszokban a legfontosabb fogalmakat kiemeltem, s ebből készítettem táblázatot. Mindegyik úgy kezdődhetne, hogy Legyen... (és lehet válogatni a szervezőknek)

ÖTLETEK	EMLÍTÉSEK SZÁMA
játék (bemelegítés, tréning, értékelés alatti játék, zárójáték)	35
táncház, hagyományörzés	10
kreatív foglalkozás (képzős, smink, jelmez, díszlet, filmkészítés, közös fotó)	10
híres ember, mentor meghívása, bevonása	8
előadás (koncert, színház, film, kiállítás)	8
2 napos fesztivál	4
elemzés, megbeszélés	4
ajándék (emléklap, póló, sapka, cím)	4
éneklés	4
helyi jellegzetességek bemutatása	2
egymás előadásainak megtekintése	2
evés, buli	2
interjú a szereplőkkel	1
tábor	1
színdarab börze	1
tematikus találkozó	1

Több példaértékű programot említettek a válaszadók (az Ádámok és Évák fesztiválját, a Thália szekerén rendezvényt, a Határtalanul fesztivált és a balassagyarmati és kecskeméti WSO találkozót).

23. kérdés: Mi az, ami véleménye szerint segíthetné a csoportvezetők és a zsűri hatékony együttműködését? (több érvényes választ is bejelölhet)

Összesen 235 válasz érkezett, így az eredmény kiegyensúlyozott, de jellemző lehet a kapott válaszok sorrendje. A legfontosabb a szóbeli helyszíni értékelés, de sokat kapott a másik két helyezett, az egyéni értékelés és a szakmai segítségkérés lehetősége. Úgy gondolom, hogy ezt akár idén is ki lehetne mondani, hogy erre is lehet használni a szakmai megbeszélést. Kevésbé fontos a csoportvezetők belső megbeszélése moderátorral, az írásbeli értékelés és a szülők, gyerekek bevonása.

VÁLASZLEHETŐSÉGEK	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNY
szóbeli értékelés az előadásokról	61	67,0%
írásbeli értékelés az előadásokról	25	27,5%
személyes (egyéni) megbeszélés	50	54,9%
szakmai segítségkérés lehetősége	48	52,7%
csoportvezetők szakmai belső megbeszélése moderátorral	33	36,3%
szakmai megbeszélés diákok / szülők bevonásával	18	19,8%

24. kérdés: Csoportvezetőként milyen személyes elvárásai vannak egy gyermekszínhátszó találkozóval kapcsolatban?

74 válasz érkezett a 91 kitöltőtől. Ezzel a kérdéssel töltötték a legtöbb időt a kitöltők.

Tematikusan három nagy csoportba rendeztem az észrevételeket, melyeket az említések csökkenő sorrendjében fogok bemutatni.

ELŐKERÜLT TÉMÁK – A ZSÚRIZÉSRŐL (93 említés)	EMLÍTÉS	SZÁZALÉKOS ARÁNY
pozitív visszajelzés, méltányosság	36	48,6%
szakmaiság	27	36,5%
jó ötletek kiemelése	6	8,1%
egységes elvárások (kategóriánként, csoportonként)	6	8,1%
korcsoportok/iskolák szerinti differenciált értékelés	5	6,8%
közvetlen hangvétel	4	5,4%
az újak támogatása	3	4,0%
átlátható továbbjutási rendszer, legyen tétje a találkozónak	2	2,8%
előnézés – szakmai tanácsadással	2	2,8%
mindenki minősüljön	1	1,4%
tisztelje meg a rendezvényt ruházatával, felkészültségével	1	1,4%

Nem meglepetés, hogy ebben a témában érkezett a legtöbb megjegyzés, és az sem, hogy a legtöbben a pozitív visszajelzést és a szakmaiságot emelték ki a zsűri feladatai közül, és ide tartozik a jó ötletek kiemelése is. Az egységes elvárások és a differenciált értékelés némiképp ellentmondanak egymásnak, mégis volt, aki azt emelte ki, hogy ne kelljen AMI-s iskolákkal együtt „versenyeznie”, és volt, aki a csoportok egységes értékelését szerette volna megerősíteni. Bár a zsűri egységes szempontrendszere évek óta elérhető, mégis említették az egységes szempontrendszert a szakmai értékelésben. Nagyobb hangsúlyt kaphatna az új jelentkezők támogatása és az esetleges előzetes szakmai konzultáció lehetősége.

ELŐKERÜLT TÉMÁK – A TALÁLKOZÓKRÓL (56 említés)	EMLÍTÉS	SZÁZALÉKOS ARÁNY
jó hangulat	19	26,8%
közösségi programok	11	15,5%
fesztivál, nem versengés	8	10,8%
nézzük meg egymást	6	8,1%
tudásmegosztás (forgatókönyvek, tapasztalatok, konzultáció)	5	6,8%
műsorközlő, levezető – hangulatfelelős is	3	4,0%
ajándék	2	2,8%
kapcsolatteremtés egymással	1	1,4%
kétnapos	1	1,4%

A találkozói említések elsősorban a hangulatot és a közösségi játékokat emelték ki a válaszadók, de úgy gondolom, hogy minden ide érkezett visszajelzést haszonnal vehet szervező és kiíró egyaránt.

ELŐKERÜLT TÉMÁK- A SZERVEZÉSRŐL (88 említés)	EMLÍTÉS	SZÁZALÉKOS ARÁNY
jó szervezethez	25	33,8%
technikai feltételek biztosítása (öltöző, színpadbejárás, mosdó, ivóvíz, étkezés, szállás)	16	22,5%
segítő technikai személyzet (fontos legyen nekik is)	14	18,9%
pontosság	12	16,2%
legyen átállási idő	6	8,1%
helyszíni segítő	4	5,4%
rugalmaság	4	5,4%
többféle játéktér legyen	3	4,0%
programfüzet, tájékoztatás (legalább csoportonként egy)	3	4,0%
videofelvétel	1	1,4%

A legelső helyre került szervezethez nem lehet eléggé hangsúlyoznunk. Az összes többi voltaképpen ennek a pontosítása, részletezése. A technikai feltételek megléte mellett kihangsúlyozzák a válaszadók a személyzet hozzáállását, a pontosságot és a rugalmasságot is, ami utóbbi kettő egymásnak ellent mondani látszik. Az átállási idő hangsúlyozása, a helyszíni segítő, csoportkísérő megléte is segíti az idegen környezetben mozgó csoportot. Sajnos a többféle játéktér, a programfüzet és a videofelvétel opcionális lehetőségei minden találkozónak.

25. kérdés: Milyen területeken számít szakmai segítségre a csoportvezetői munkájában? (több érvényes választ is bejelölhet) 191 válasz

VÁLASZLEHETŐSÉGEK	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNY
több szakmai továbbképzésen szeretnék részt venni	44	48,3%
több hozzáférhető szakirodalomra lenne szükségem	35	38,5%
szakmai segítség a dramatizálásban	30	33,0%
szakmai tanácsadás helyben (utazó drámatanár, mentor)	29	31,9%
szakmai segítség a színdarab választásban	27	29,7%
szakmai segítség a rendezésben	26	28,6%

Az egyéb válaszokban kiemelték az MDPT szerepét a koordinálásban, a tudásmegosztásban. A színjátszáshoz kapcsolódó tantárgyak képzését említették (tánc, ének, színészmesterség), és hangsúlyozták a saját személyes tapasztalatokat.

26. kérdés: Van-e lehetősége szakmai konzultációra? (több érvényes választ is bejelölhet)

VÁLASZLEHETŐSÉGEK	VÁLASZOK SZÁMA	SZÁZALÉKOS ARÁNY
ketten vezetjük a csoportot	18	19,8%
van színjátszó szakmai munkaközösség az intézményben	12	13,2%
van szakmai konzultációs lehetőség (műhely) a településen	7	7,7%
van szakmai munkaközösség (műhely) a megyében	5	5,5%
nincs ilyen lehetőség a környezetemben	50	55,0%

A csoportvezetők felének NINCS a saját környezetében lehetősége szakmai konzultációra. Úgy gondolom, hogy ebben regionális szakmai napokkal, egyéni és csoportos konzultációkkal, mentorprogrammal, egyéni tanácsadással, online és személyes kapcsolatok megerősítésével tud segíteni az MDPT.

Összegzés

A 2016 tavaszán elvégzett felmérés arra szeretett volna válaszokat kapni, hogy kik foglalkoznak ma Magyarországon gyermekszínházi csoportok vezetésével, milyen körülmények között működnek ezek a csoportok és végezetül arra kerestük a választ, hogy hogyan lehetne még jobba, szervezettebbé tenni a WSO-t, Hogyan lehet még gördülékenyebbé tenni a lebonyolítást mind a helyi szervezők, mind pedig az MDPT részéről.

Megállapítható, hogy a gyermekszínházi csoportvezetők többsége magasan képzett, elsősorban a szakirányú képzések valamelyikén diplomát szerzett, és/vagy 120 órás képzést végzett, nagy gyakorlattal bír, általában 15 éve ezzel foglalkozó szakember. Hiányzik a pályakezdő réteg és a középmezőny, akik most ismerkednek a gyermekszínházi mozgalmal, illetve a feljövő generációhoz tartoznak. Vannak a nagy öregek, s nincs jelentős utánpótlás.

A központ a főváros, a megyei jogú városok és a városok, hiányzik a falusi színház jelenléte.

Elsősorban az általános iskolák jelentik a bázist, ahol órarendbe beillesztve, vagy ingyen-szakkörként, minimális támogatással zajlanak a próbák.

A csoportok elsősorban saját közösségük előtt lépnek fel, minimálisan járnak el más iskolába, ugyanakkor a WSO megyei találkozóin rendszeresen részt vesznek.

Más fesztiválok, találkozók, való megmérések kb. a csoportok egyharmadára jellemző.

A találkozók, elsősorban a többi gyerekcsoport produkciójának megtekintése a fontos, a bemutatkozási lehetőségre és a szakmai beszélgetésen kapott szóbeli visszajelzésre számítanak a csoportvezetők.

A WSO része a produkciók minősítése, melyet külön kell kérnie a csoportnak. A válaszadók háromnegyede a találkozók fontos részeként tekint a WSO minősítésére. A minősítés a csoport számára a legfontosabb, ők várják a visszajelzést, majd természetesen szakmai visszajelzés a csoportvezetőknek is. A csoport létét nem befolyásolja, hogy milyen minősítést kapnak sem a szülők, sem pedig a csoport fenntartója felé.

Támogatásra elsősorban szakmai továbbképzésekben és a megfelelő szakirodalomhoz való hozzájutásban számítanak, ugyanis a felmérésben részt vevő csoportvezetők felének a saját környezetükben semmilyen szakmai konzultációs lehetősége nincs.

Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Találkozó és Fesztivál... 26...

Megyei bemutatók, 1. rész

Időrendben haladunk. (A Borsod-Abaúj-Zemplén és a Jász-Nagykun-Szolnok megyei bemutatóról lapzártáig nem kapunk beszámolót.) A megyei bemutatók folytatásával, a regionális találkozókról és az országos fesztiválról szóló írásokkal következő lapszámunkban visszatérünk a gyermekszínház ez évi jelentős eseményeire. (A szerk.)

Heves megyei bemutató

Eger, 2017. március 31.

Matektanárként Egerben

Nézem a sirokiak *Kőműves Kelemen* előadását, a szereplők energiáját, hitét, komolyságát, azt az akaratot, amellyel mindenki hozzájárul az előadás sikeréhez. Hagyom, hogy hassanak rám a katartikus pillanatok, irigykedem, micsoda munka folyhat a próbákon.

Nézem a másik siroki csoport *Melyikük a legbolondabb?* kérdésfelvetését... Megint megbizonyosodom, hogy a színpadi csend is lehet lendületes, hogy az önirónia saját problémáink feldolgozásának eszközévé válhat. És hogy a színpad micsoda intellektuális munka: három történet egymáson keresztül „indáztatása” komoly tervezést igényel.

Nézem a karácsondiak Benedek Elek-meséjét. A főszereplők tisztasága, kisugárzása lenyűgöz. A nem főszereplők is kapnak annyi feladatot, hogy ne érezzék másodlagosnak magukat. Az egész előadáson látszódik a gondos tanári munka.

Nézem az egriek Csalóka Péterét. Látszik, hogy a csoport első előadása, de vannak szépen kidolgozott jelenetek, van színpadi fegyelem és van jövő.

És kész. Nem látok több előadást. Ahogy másnap sem: Békés megyébe mentem volna, ha nem maradt volna el érdeklődés hiányában...